

MEGHÍVÓ

A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM

KERTÉSZETTUDOMÁNYI
DOKTORI ISKOLÁJA
meghívja Önt

HAMAR BALÁZS

Magnolia L. fajták dugványozásának egyes biológiai és technológiai összefüggései

című PhD doktori értekezésének

2007. április 19-én de. 11.00 órakor
tartandó nyilvános vitájára.

Témavezető: Schmidt Gábor, DSc

**Helyszín: Budapesti Corvinus Egyetem,
1118 Bp., Villányi út 35-43. „E” épület, E-II. ELŐADÓTEREM**

A Bíráló Bizottság összetétele:

Elnöke: Rimóczi Imre, DSc

Tagjai:

Hrotkó Károly, DSc

Sipos András, CSc

Gerzson László, PhD

Neményi András, PhD

Opponensei:

Végyári György, CSc

Lévai Péter, PhD

Porpáczy Aladár, DSc

Titkár: Nagy József, PhD

Az értekezés megtekinthető

a Budapesti Corvinus Egyetem Budai Entz Ferenc Könyvtárában és Levéltárban
(Budapest, XI., Villányi út 35-43. K. ép. I. em.),
elektronikus változata a <http://www.lib.uni-corvinus.hu/content/view/46/117/>
címen

*A nyilvános vitában minden jelenlévő részt vehet
és írásban előzetesen is észrevételt tehet*

Dr. Papp János sk
egyetemi tanár
Doktori Iskola Vezetője

Hamar Balázs

***Magnolia L.* fajták dugványozásának egyes biológiai és technológiai összefüggései**

Magyarországon az 1990-es évek eleje óta folyamatosan növekedett a faiskolák száma és ezzel a termesztő terület nagysága valamint a termesztett taxonok száma is. Ahhoz, hogy mind a taxonok számát, mind a megtermelt növények mennyiségét emelni tudjuk, sok faj szaporításánál hatékonyabb, bizonyos esetekben újabb módszerekre van szükség. A magnóliák jelentősége is egyre inkább nőtt, hiszen igen korai, feltűnő virágaik miatt nagyon kedveltek a kerttulajdonosok körében. A hazai termesztésük egyik gátló tényezője, hogy a szaporításuk nehézkes. Munkánk alapvető célkitűzése a *Magnolia* fajták dugványozási technológiájának tökéletesítése volt. Vizsgálatainkat a szombathelyi Prenor Kertészeti és Parképítő KFT. faiskolájában végeztük, a *Magnolia x soulangeana* 'Alexandrina' és *M. liliiflora* 'Nigra' fajtákkal.

A következő kérdésekre kerestünk választ:

- Lehet-e az anyanövények prekondicionálásával jobb gyökeresedési eredményeket elérni a magnóliák dugványozásánál?
- Mi a dugványozási idő optimuma?
- Mely serkentőszer koncentrációk mellett gyökeresednek legjobban az általunk vizsgált fajták?
- Van-e összefüggés a dugványok gyökeresedése és a dugványok peroxidáz aktivitása között?

A dugványozási kísérletek mellett, megfigyeléseket végeztünk a Prenor Kertészeti és Parképítő KFT. magnólia hibridgyűjteményében. A gyűjteményre vonatkozóan a következő kérdésre kerestük a választ:

- Milyen, eddig nem szaporított taxonok kerülhetnek üzemi termesztésbe a Prenor Kertészeti és Parképítő KFT. herényi díszfaiskolájában található, mintegy 80 éves magnólia szelekciós gyűjteményből?

Eredményeink az alábbiakban összegezhetők:

Az anyanövények hajtásain végzett elkötözéses módszerrel a dugványok gyökeresedését illetően csak a dugványozási időszak legvégén (július vége, augusztus eleje) értünk el statisztikailag is értékelhető eredményt, de a meggyökeresedett dugványok gyökérminőségét illetően jobb eredményeket kaptunk a kontrollal szemben.

A faiskola szempontjából a dugványozás ideje bizonyult a legfontosabb tényezőnek. Kísérleteink eredménye alapján megállapítható, hogy a dugványozást a lehető leghamarabb el kell végezni, ami Magyarországon május közepe, június eleje, kevéssel a hajtásnövekedés leállása előtt. A korai dugványozással a meggyökeresedett dugványoknak több idejük van felkészülni a télre, és így jobban telelnek, ami a magnóliák esetében általában az egyik legnagyobb problémát jelenti.

A serkentő szerek szempontjából a 0,6 – 0,8 % IVS-sel kaptuk a legjobb eredményeket. A berlini Humboldt Egyetemen néhány *Magnolia* taxonon végzett peroxidáz aktivitási vizsgálatunk eredményét nem minden esetben tudtuk a gyökeresedési hajlammal összefüggésbe hozni.

A Prenor KFT faiskolájának területén található mintegy 80 éves *Magnolia* szelekcióból olyan egyedeket választottunk ki, melyek gazdagíthatják a faiskola kínálatát. Ezeknek a felszaporítása megtörtént, jelenleg a klónállományok üzemi termesztési körülmények közötti vizsgálata folyik.